

K ö r

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2004. Február

Meghívó az MKNE közgyűlésére

Ezúton összehívom egyesületünk évi rendes közgyűlését.

Helyszíne: Almássy Téri Szabadidőközpont (Bp., 1077 Almássy tér 6.)

Időpontja: 2004. március 20. (szombat) 10:00

Határozatképtelenség esetén az új időpont: 2004. március 20. 10:15

Napirendi pontok:

1. A 2003. évi közhasznúsági jelentés elfogadása (kb. 1 óra)
2. Legány András (tiszteletbeli tagunk) előadása (kb. 1 óra)
3. A 2004. évi tevékenység előkészítése (kb. 1 óra)
4. Tájékoztató és beszélgetés a futó programokról (kb. 2 óra)

A teljes program várhatóan 17h-ig tart.

Az ebédszünetben szerény elemőzsiával várjuk tisztelt tagtársainkat.

A 2003. évi közhasznúsági jelentés előzetes anyagát február végéig feltesszük az egyesület honlapjára, de aki külön kéri, annak akár elektronikus, akár nyomtatott formában is elküldjük.

A közgyűlésre utazó tagok utazási költségeit bizonylat ellenében megtérítjük. Legjobb, ha a bizonylat „MKNE, 1077 Bp. Almássy u. 6.” névre van kiállítva, de végső esetben a tag nevére és címére kitöltött számlát is el tudjuk fogadni.

Szeretettel várjuk minden kedves tagtársunkat.

Victor András
elnök

Megjelent a Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia 3. átdolgozott kiadása!

1998-ban jelent meg először a Stratégia 13 társadalmi szervezet kezdeményezésével és közreműködésével, megújítását viszont már 22 civil szervezet szorgalmazta 2001-ben.

A most megjelent, 33 fejezetet és több elméleti alapvetést tartalmazó, több mint 170 oldalas mű ismét a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium támogatásával (KAC) készült el, Dr. Persányi Miklós miniszter úr ajánlásával.

A stratégia előrelátó gondolkodást jelent, melynek elemei: helyzetelemzés, a célok kiválasztása, a következő lépések megtervezése, forráskeresés és végrehajtás. Ez a könyv elsősorban az első lépésekkel foglalkozik, ezért szerepel a címében az, hogy alapvetés.

Ez a stratégia széles tematikájával egyedülálló a világon. A Riói Konferencia ajánlása volt, hogy minden nemzet készítsen környezeti nevelési stratégiát, és tudásunk van számos európai és amerikai stratégiáról, melyek zömmel a közoktatásban és a médiában keresik a társadalmi tudatformálás lehetőségét és eszközét. A miénk ennél jóval összetettebb: foglalkozik a családdal, óvodával, iskolával, felsőoktatással, a kultúra alapvető összetevőivel, a hagyományokkal, a művészetekkel, a tudománnyal, a munkahelyekkel, joggal, államigazgatással és még sorolhatnánk.

A környezeti nevelők társadalmának egyfajta karácsonyi ajándéka ez a magyar társadalom számára. A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület továbbra is vállalja a Stratégia gondozását, fejlesztését, működésbe hozatalát. Várjuk az észrevételeket, kritikákat, támogatást.

Felhívás!

Kedves Tagtársak!

Szeretnénk az NKNS új köteteit a legjobban és leghasznosabban felhasználók kezébe juttatni. Kinek van szüksége leginkább a Stratégiára? Ki tudná a legjobban munkája területén hasznosítani a benne foglaltakat?

Ha a környezetekben tudsz ilyet, vagy ilyeneket, küldd el elérhetőségüket!

az Egyesület elnöksége

Mocorogjatok!

(Pályázati felhívás gyerekeknek)

Kedves Gyerekek!

Bizonyára tudjátok, hogy sok úgynevezett „jeles nap, világnap” van egy évben, amikor különböző témákra, problémákra próbálják felhívni a figyelmünket. Ezek közé tartoznak a zöld jeles napok, amelyek a környezet- és természetvédelem egy-egy kiemelt területével foglalkoznak. Biztos ti is megemlékeztetek már valamilyen formában például a Föld napjáról vagy az állatok világnapjáról.

Ebben az évben azt a feladatot találtuk ki nektek, hogy tervezetek egy adott zöld jeles naphoz kapcsolódóan plakátot/posztert.

Első lépésként nézzetek utána, hogy milyen zöld jeles napok vannak! Kutathattok az iskolai könyvtárban vagy az Interneten, de segítségül hívhatjátok tanáraitokat is.

Ezután válasszátok ki azt a napot, amelyikhez szívesen terveznétek egy legalább A3-as méretű posztert. Ezt bármilyen technikával készíthetitek, de azt szeretnénk, ha nemcsak rajz, hanem szöveg is lenne benne. Próbáljatok különböző feladatokat, tevékenységeket kitalálni, amit az adott jeles napon érdemes megcsinálni!

A zsűri az alábbi szempontok szerint fogja elbírálni munkáitokat:

- esztétikus kivitelezés
- kidolgozottság mértéke (rajzra és szövegre vonatkozóan egyaránt)
- tartalom és forma egysége
- nyelvhelyesség (Figyeljete oda a helyesírásra!)

Az alábbi korcsoportok szerint választjuk ki a legjobb plakátokat:

- Ált.isk 1-2. osztály
- Ált.isk 3-4. osztály
- Ált.isk 5-6. osztály
- Ált.isk 7-8. osztály
- Középisk. (9-12. osztály)

A plakátok hátoldalán az alábbi adatok feltétlenül szerepeljenek:

a készítő neve, életkora, pontos címe és a segítő tanító vagy tanár neve (ha van ilyen).

A legjobb pályaművek beküldői – ahogy az előző években is – most is részt vehetnek nyári Mocorgó puli táborunkban.

A poszterek beküldési határideje: 2004. május 10.

A plakátokat összehajtva, legfeljebb A4-es méretű borítékban adjátok fel az alábbi címre:

Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, 1397 Budapest, Pf: 530

Jó munkát!

Marsi Mónika

Környezeti nevelési mintaprogramok készülnek

A Köznevelési Törvény módosítása nyomán minden iskolának el kell készítenie és pedagógiai programjába be kell építenie környezeti nevelési (és egészségnevelési) programját. Ennek törvényi határideje 2004. május-június. A rendelkezések értelmében ápr. 15. a legkorábbi időpont, amikor a fenntartók kérhetik az átdolgozott dokumentumot, tudomásunk van azonban sajnos több olyan fenntartóról, amely – különböző indokokkal – ennél jóval korábban kéri az iskolától az új pedagógiai programot.

Az iskolák ezzel – ha kisebb mértékben is, mint annak idején a helyi tantervek elkészítésekor – megint olyan feladat elé vannak állítva, amelynek megoldásához csak többé-kevésbé van meg a felkészültségük. Van már ugyan tapasztalata a kollégáknak a pedagógiai programok megfogalmazásában, de környezeti nevelési programot (ritka kivételektől eltekintve) eddig még soha sem írtak. Kulcskérdés tehát, hogy most milyen központi segítséget kapnak ehhez a munkájukhoz, s mikorra.

Szakemberekkel és érintett kollégákkal való konzultáció alapján az a meggyőződés alakult ki, hogy az iskolák a következő pontokon várnak elsősorban segítséget:

- a feladat jogszabályi vonatkozásai
- a programírás módszertana (algoritmusa)
- adaptálható mintaprogramok
- hasznos információk irodalomról, honlapokról stb.

Ennek megfelelően alakult ki – egyesületünk kezdeményezése és tevékenysége révén – egy „Környezeti nevelési mintaprogramok” c. segédanyag koncepciója. A segédanyag (épp ennek a KÖR-nek a megjelenése táján) az OKI, a Környezeti Nevelési és Kommunikációs Programiroda, valamint hat környezeti nevelési civil szervezet együttműködésében készül. A füzet magvát képező mintaprogramok tartalmi kritériumainak meghatározását, valamint a konkrét programok kidolgozását a civil szervezetek (a Hálózat, a KOKOSZ, a Körlánc, a TKTE, a Zöld Szív, valamint a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, mint a csapat vezetője) végzik olyan szakembereik bevonásával, akiknek akár már több évtizedes tapasztalata is lehet a környezeti nevelés terén.

A kidolgozás alatt álló mintaprogramok tekintettel vannak az iskolák típusának és környezetének sokféleségére, környezeti nevelési előéletére stb. Szándékaink

szerint az iskolák ezeknek a mintaprogramoknak az adaptálásával dolgozhatják majd ki saját helyi programjaikat. A mintaprogramok várhatóan február elejére készülnek el; akkor lesznek publikusak elektronikus és nyomtatott formában egyaránt.

Javasoljuk minden kollégánknak, hogy hívja fel az érintettek figyelmét erre a készülő segédanyagra, mert hatékony segítséget nyújthat.

A projekt szakmai vezetője: Victor András
és szervezője: Kelen Gábor

Ingyenes továbbképzés!!!

Tantervkorrekció és környezeti nevelés c. 60 órás akkreditált továbbképzésünk célja a pedagógiai programok, tantervek és tanárok zöldítése. OM támogatással most ingyen elvégezhető a tanfolyam, de ehhez min. 20 fő részvétele szükséges. Ezért arra kérünk minden érdeklődőt, hogy mihamarabb jelezze részvételi szándékát, mivel a szállást és az étkezést is előre kell egyeztetnünk.

1. csoport: Időpont: 2004. március 5-7. és április 2-4.
Helyszín: Fenyőliget Konf.közp., 2131 Göd, Jávorka S. u. 15.
2. csoport: Időpont: 2004. június 4-6. és szeptember 10-12.
Helyszín: Általános Iskola, 8111 Seregélyes, Fő u. 201.

A jelentkezési lap honlapunkról (www.mkne.hu) letölthető a Programok menüponton belül. A kitöltött jelentkezési lapot (azonosító szám: EI-03-03-11) az OM Alapkezelő Igazgatóságára kell beküldeni 3 példányban: 1374 Bp., Pf.: 564.

Jane Goodall Pécssett!

Jane Goodall a világhírű csimpánzkutató és természetvédő 2003. december 13-án a város, a megye és az egyetem közös vendégeként zsúfolt programot bonyolított Pécsen. Első útja az állatkertbe, Joe-hoz és Liza-hoz, a fiatal csimpánzpárhoz vezetett. Meg sem próbálom röviden leírni (inkább majd filmfelvételen megmutatom) mindazt a csodát, amit a két különböző fajhoz tartozó három

főemlős kommunikációjából megértettünk. Volt benne düh és erőfitogtatás, de nyugalom és bizalom is. „Az állatok testileg és lelkileg jó kondiban vannak, – állapította meg végül Jane - köszönet érte a gondozóknak”

A program következő állomása, amiért e nagyszerű hölgy elsősorban Magyarországra jött, egy általános iskola volt, ahol az általa Afrikában 1992-ben gyermekek számára, „Rügyek és gyökerek” címmel elindított és mára már több mint 5 000 csoporttal rendelkező természet- és környezetvédő mozgalomhoz csatlakozott 11 pécsi csoporttal találkozott. Türelmesen végighallgatta a beszámolókat, ötleteket és tanácsokat adott a további munkához, dedikált, lefényképezkedett mindenkiel aki kérte, majd további biztatásként elmesélt két történetet a csimpánzok csoporton belüli példás összefogásáról és egymást kölcsönösen segítő magatartásáról. „Ti és én együtt megváltoztathatjuk a világot” – mondta búcsúzásképpen.

Egy óra múlva már a tudományegyetem legnagyobb aulájában 1200 érdeklődő és rajongó előtt messzireható csimpánzüdvözléssel/üvöltéssel kezdte el nagy érdeklődéssel várt előadását. Beszélt gyermekkori kíváncsiságáról, a Gombéban töltött fantasztikus kutató évekről, az ottani természeti környezet mára már néhol lesújtó állapotáról, a csimpánzhús luxusétermekben való feltalálásáról, de a természetben és a fogságban tartott csimpánzok védelméért tett erőfeszítéseiről, a béke fontosságáról és a gyermekekbe, az ifjúságba vetett hitéről is. „Az utolsó pillanatban vagyunk, de együtt még sokat tehetünk a természet, a Föld jobb jövője érdekében.” – zárta mondandóját. A vastaps és az üdvrivalgás az egyértelmű igenlést jelentette.

A nap zárásaként a Megyeháza Dísztermében a fáradhatatlan Jane, egy esti fogadás keretében még vállalkozókkal is találkozott, ahol a fejlődésnek indult pécsi állatkert új EU -komfort csimpánzházáért kampányolt. Az ezt követő késő éjszakába nyúló dedikáláson (az erre az alkalomra magyarul megjelent, Marc Bekoff biológussal közösen írt „Az utolsó pillanat – Az élővilág megóvásának tíz parancsolata” című könyvébe - GABO Kiadó) mindenkinek testreszabott sorokat írt.

A Jane Goodall-lal való találkozás legfantasztikusabb tapasztalata az volt, hogy ez az élő legenda ember. És ettől kezdve már az is marad számunkra, aminél inspirálóbbat, a mai hamis sztárkultusz világban, elképzelni sem lehet.

Pintér Tibor

Állatkert és Akvárium-Terrárium, Pécs

Új tiszteletbeli tagunk: Jane Goodall!

Pécsi tagunk, a zoopedagógiai munkásságáról sokunk által ismert és becsült Pintér Tibor – és a Pécsi Állatkert - volt a vendéglátója 2003 decemberében Jane Goodall világhírű viselkedéskutatónak. S ha már Pécsen megfordult, sikerült rábírnunk, hogy nézze meg a budapesti állatkertet is. December 14-én az ELTE TTK-n is tartott angol nyelvű előadást. Híre szájról-szájra terjedt, és ezen az adventi vasárnapon már egy órával a kezdés előtt megtelt a nagyelőadó, újabb termet kellett nyitni, ahol kivetítőn követhették előadását az érdeklődők. A vékony, ősz asszony fáradhatatlanul, jól formált előadásban beszélt életéről, a főemlősök kutatásáról, a csimpánzokat fenyegető veszélyekről és az általa végzett természetvédelmi munkákról. Az előadást követően találkozott azokkal az iskolásokkal, akik vállalták, hogy a már több mint 70 országban jelen lévő, „Rügyek és gyökerek” (Roots and Shoots) című iskolai programját hazánkban működtetik.

Őket követően kaptam lehetőséget Puky Miklós levezető elnöktől, hogy felkérjem, vállalja el a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület tiszteletbeli tagságát, amelyre tagságunk javasolta őt. Erről angol nyelvű oklevelet nyújtottam át neki, a MKNE-ről szóló angol nyelvű ismertetővel és a Stratégia angol nyelvű, utolsó példányával. Jane Goodall ott rögvest gallérra erősítette a pulis kitűzőt!! Viselkedésével is jelezte, hogy felkérésünket elvállalta!

Jane Goodall (London, 1934-) 1957-től Afrikában dolgozó angol viselkedéskutató. 1977 óta létezik a vadvilág kutatásával, oktatással és természetvédelemmel foglalkozó Jane Goodall Intézet. Jane Goodall járja a világot, hogy támogatókat szerezzen a természet és főként a főemlősök védelmére. Törekvéseit ismeretterjesztő formában a Rügyek és gyökerek mozgalom közvetíti. (Vadon, 2003/5.sz.).

Vásárhelyi Judit

Helyi- és szakmai csoportok beszámolóí

Szeretnénk a 10 éves jubileumi kiadványban, a honlapon, meg a közhasznúsági jelentésben minél hitelesebb képet adni helyi- és szakmai csoportjaink munkájáról. Ezért kérjük azokat a csoportvezetőket, akik még nem írták meg beszámolóikat (egy összefoglalót a kezdetektől napjainkig, meg egy másikat a tavalyi év eseményeiről, költségeiről), hogy **február 27-ig** tegyék meg ezt.

Köszönjük!

Saly Erika

Független Ökológiai KözpontTájvédelmi Oktatóközpontja

Vigántpetend (8293 Vigántpetend, Kossuth u. 15.)

Kapcsolattartó: Nagy Barbara irodavezető
Cím: 1035 Budapest, Miklós tér 1.
Tel.: 1/368-6229 Fax: 1/250-1546
drótposta: office@foek.hu

A szálláshely: Erdei iskolánk az öt községet (Kapolcs, Öcs, Pula, Taliándörögd, Vigántpetend) magában foglaló, szántóföldekkel, patakokkal, erdőkkel tagolt kis vízgyűjtőterületen, a Káli-medencével határos Dörögdi-medencében működik, a 200 lelkes Vigántpetenden. A felújított „regiskolában” egyszerre egy osztály számára tudunk erdei iskola programot biztosítani. Célunk, hogy az idelátogató gyerekek a táj természeti és közösségi tényezőit egyaránt megismerjék, értelemmel és érzelemmel közelítsenek a táj komplexitása felé.

Szakmai programok: Bölcsőd e táj oktatócsomag, A fától az erdőt?! – a fenntartható erdőért, Kerek egy esztendő, a Világ teremtése.0

Rendelkezésre álló eszközök: Két számítógépen a Dörögdi-medencéről készült KÖRNET program magyar és angol nyelvű változata, a „Bölcsőd e táj” c. CD-ROM és egyéb multimédia anyagok, dia- és írásvetítő, diasorozatok, távcsövek, nagyítók, térképek, a Dörögdi-medence makettje, határozók, játékok, könyvek és egyéb taneszközök.

Étkezés, ellátás, elhelyezés: Szálláslehetőséget a volt tanítólakásban matracokon, a gyerekek által hozott hálózsákokkal tudunk biztosítani, nyáron az iskola kertjében sátorozni is lehet. Melegvizet a fürdőházra szerelt napkollektor biztosít. Reggeli és vacsora elkészíthető az iskola épületében, ebédet bográcsban lehet főzni, vagy a taliándörögdi avagy a vigántpetendi vendéglőből tudunk rendelni.

Árak: szállás: 600 Ft/éj, étkezés: 1000-1400 Ft/nap, oktatás, szervezés kb. 800 Ft/nap/fő a csoport létszámától függően. Mesterségbemutató: 2000 Ft/csoport, kézműves foglalkozás: 3000 Ft/csoport. Az alapprogram irányára tehát 12-13000Ft/fő/5 nap a csoport létszámától és az étkezés módjától (bogrács vagy vendéglő) függően.

Szabadidős programok: foci, a vigántpetendi nagypapák és nagymamáktól gyűjtött hagyományos játékok, zene, könyvek.

Vásárhelyi Judit

Újra itt a Farsangi Bál!

Milyen gyorsan eltelt 1 év! Most újra készülhetünk közös kikapcsolódásra, mókázásra – mert néha kell egy kicsit *lazítani!*

Erre csábítunk most is!

Sokat törtük az agyunkat (szürkeállományunk állítólag az EU-ban is a legismertebb értékünk), hogy mit ajánljunk farsangi „vezérfonálnak”. Tudjuk, hogy már a csapból is az EU folyik, de miért ne adhatnánk a „Hungarikumokhoz” saját verziókat?

Szerinted:

„MIT VISZÜNK AZ EU-ba?”

Hozzá ehhez ötleteket a jelmezzel! Lehet reális, lehet ideális, lehet „humorális”- ami belefér!

Időpont: 2004. február 20-án pénteken (a családkozás előtt 69 nappal)

Helyszín: a szokásos: a TIT Stúdió Budán, a Bocskay úton (ami igazából Bp., XI.ker. Zsombolyai u. 6.) Belépőjegy 500 Ft, gyerekeknek a fele.

Amit nem az EU-ba kell vinni, hanem hozni kellene: a megszokott jókedvedet, azokat, akikkel jól érzed magad, a fehér-asztalra valót (teccés szerint), és ne felejtsetd otthon a kedvenc báli poharadat, továbbá készülj árverésre is! A tombolatárgyakról se feledkezz el!

Fogadhatsz cserébe vidéki tagtársat szállóvendégnek! Ha ilyen lehetőséged van, jelezd is Móninak az Irodába! *Te pedig azt, hogy élnél a lehetőséggel.*

Program:

Érkezés 17 órától

kóruspróba (már jó!)

(új kórustagok felvétele folyamatos)

filmvetítés

készülődés

jelmezes felvonulás 19 órakor

Este: Zene, tánc, büfé, traccsparti, zsákbamacska, tombola, aukció, és aztán újra elölről!

Báli Bizottmány

Környezeti nevelés 2003.

Október 17-18-án került megrendezésre a Környezetgazdálkodási Intézet és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium *első környezeti nevelési konferenciája*, igazgatók és intézményvezetők részére.

Célja az volt, hogy segítse a vezetőket a törvényben előírt környezeti nevelési program elkészítésében.

Ehhez adtak jó útmutatót az előadások, ahol a KvVM, a KGI, a Környezet Nevelési és Kommunikációs Programiroda munkájával ismertették meg a résztvevőket. Ízelítőt kaptak az Erdei Iskola, a Nemzeti Parkok, az Ökoiskola hálózat, BISEL, GLOBE, a Savas eső és a Zúzmó programokról, valamint a Kaán Károly és Kitaibel Pál versenyekről.

Bemutakoztak a környezeti nevelést segítő és a KvVM-mel együttműködő civil szervezetek is. Ezek: a Környezeti Nevelési Egyesület (MKNE), a Magyar Szakképzési Intézet (MSZI), a Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesülete (TKTE), a Körlánc, a KOKOSZ, a Környezeti Nevelési Iskolahálózat, a Zöld Szív és a Természetes Életmód Alapítvány.

Továbbá a környezeti neveléssel foglalkozó egyesületek kiadványaikat és meghirdetett továbbképzéseiket is ismertették, melyek szintén segítik az intézményeket.

Külön hangsúlyt kapott a konferencián:

- a környezeti nevelési program elkészítése nem egy ember feladata, hanem az egész tantestületé
- a tervezés folyamatába ajánlott bevonni a helyi önkormányzatokat, a környezet- és természetvédelemmel, a környezeti neveléssel foglalkozó intézményeket, civil szervezeteket, valamint a további együttműködés is fontos.

A tervezőmunkát segítő egyesületi kiadványaink:

- Útmutató a környezeti tantervek fejlesztéséhez
- Környezeti nevelés a tantervekben
- Környezeti témák a tanórán

A kiadványokon kívül az egyesület honlapján (www.mkne.hu) különböző segédanyagok és mintaprogramok is utolérhetők.

Kun Lászlóné

Kit érdekel?

A debreceni választmányi ülésen elhangzott két ötlet, melyek alapján az egyesület honlapján ebben a két témában lehetne anyagbázist létrehozni

a.) angol nyelvű szövegek, amelyeket a tanítás során a különböző zöld témákhoz lehetne használni, korcsoport, nehézségi szint és témák szerint csoportosítva.

b.) fotók, amelyek a tanítás során demonstrációként használhatók.

Az ötletet az adta, hogy Debrecenben Csapó Hajniék oktatóközpontjában egy olyan teremben gyűltünk össze beszélgetni, ahol egy csodálatos fotókiállítás volt. Tudom, hogy közülünk is sokan fotóznak és nem is akárhogyan. Sok kép láttán érzem, hogy de megmutatnám a tanítványaimnak! Tehát, ha csak nem szigorúan bizalmas tegyük közkinccsé kedvenc fotóinkat!

Szóval: KIT ÉRDEKEL?
KERESSE DARVAS KATÁT!

darvaskata@freemail.hu

Túrák az Ukrán-Kárpátokban (4 nap)

Az idén Ukrajnába hívunk Benneteket! Ezt az utat is – az előző évekhez hasonlóan - a Pécsi Tudományegyetem Regionális Földrajz Tanszékének oktatója, Dr. Gyuricza László szervezi.

Program:

1. nap: Pécs – Ukrajna: **Beregszász**, a kárpátaljai magyarok központja (székesegyház, az egykori úri kaszinó) – **Bene** vagy **Vári**
2. nap: **Munkács** (a Zrínyi Ilona és II. Rákóczi Ferenc által híressé vált munkácsi vár, Fejérház, a Rákócziak uradalmi háza) – **Szojva** (a sztálini légerek áldozatainak emlékparkja) – kirándulás a **Vereckei-hágóhoz** (séta a hágó környékén) – **Alsóverecke** (amit a Feszty-körkép ábrázol)
3. nap: **Szinevéri-tó Nemzeti Park**: séta a tó környékén és **Felsőszinevéren**, az ősi faluban – **Latorca-völgy** (átkelés egy tipikus „lélekvesztő” függőhídon) – Ásványvízkóstolás – **Mihálka** (XVII. Sz.-i görög fatemplom) – **Szeklence** (400 éves fatemplom) – **Huszt** (várrom)
4. nap: **Ungvár**, Kárpátalja fővárosa (vár a XIV. sz.-ből, skanzen) – Pécs

Tervezett időpont: 2004. május 13-16.

Utazás: légkondicionált autóbusszal

Szállás: magyar családoknál (3-4 személyenként), 2 ágyas szobákban, félpanziós ellátással

Ár autóbusszal: **28.900 Ft/fő**

Biztosítás: BBP

Az egyesület, tagjai részére 3000 Ft/fő támogatást nyújt az utazáshoz.

Jelentkezni az irodában lehet telefonon, e-mailen vagy levélben. A buszrendelést minél hamarabb jelezni kell, ezért arra kérjük az érdeklődőket, hogy a lehető leghamarabb jelezzék részvételi szándékukat.

Az utazás lebonyolításához min. 35 fő részvétele szükséges.

Felhívás!

Kedves Tagtársak!

Egyesületünk készülő jubileumi kiadványához keresünk az országos találkozóról készült jellegzetes fényképeket. Olyan fotókat várunk, amelyekről kiderül a helyszín, és tükrözik a foglalkozások jellegét is.

Kérünk benneteket, hogy küldjétek ilyen képeket, ha tudtok! Írjátok rá a hátuljára a neveteket és a címeteket, hogy ha már nem kell vissza is tudjuk küldeni!

A kiadvány színesítéséhez ötleteket is várunk az iroda címére levélben vagy drótpostán.

Horváth Kinga

Figyelem! Figyelem!

Közhírré tétetik, hogy az idei ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ

2004. szeptember 17-18-19-én MÁTRAFÜREDEN kerül megrendezésre!

Ezúton kéretik a naptárakba bejegyezni, és a süteményes recepteket előkészíteni!

/A jelentkezési lapokat a májusi számban fogjuk eljuttatni hozzátok./

Kis ízelítő a programból:

- ◆ hajnali vadles, szarvasbögés hallgatással
- ◆ szigorúan védett területek felfedezése
- ◆ múzeum túra
- ◆ a Kékes meghódítása
- ◆ zene, tánc, ének
- ◆ meglepetések
- ◆ bográcsolás
- ◆ finom falatok és jó borok...

Ha ötleted van az OT-vel kapcsolatban kérlek írd meg a kun.m@freemail.hu-ra, vagy telefonálj a 06-20-412-75-66-os telefonszámra.

Erdész üdvözlettel: Nagy Kun Margit (Prücsi)

Nagyszülők környezeti nevelése

„Ámulni még, ameddig még lehet,
amíg a szíved jó ütemre dobban...”
(Áprily Lajos)

A KÖR előző számában már jeleztük, hogy idén tavasszal újra megrendezzük a Nagyszülők környezeti nevelési továbbképzését. Gadnainé Kati (tiszadobi házigazdánk, szervező tagtársunk) lelkesen beszámolt róla, hogy gyönyörű helyen sikerült szállást foglalnia (2-3 ágyas szobák, mindegyikhez zuhanyzó, WC), az épületben lesz a foglalkoztató is. A helyi Nyugdíjas Klub tagjai már készülnek a húsvéti népszokásokkal, régi gyerekjátékokkal, játékszerekkel... A program kezd körvonalazódni.

Lehet, hogy az idén „nemzetközivé” válik a találkozón, mert Erdélyből jelezte szándékát Sidó István és kedves felesége, Gizi is, akik régi, kedves barátaink. Örülünk mindenkinek, aki szívesen megosztja tapasztalatait, együtt tanul velünk.

Helyszín: Tiszadob

Időpont: 2004. április 2-4. (3 nap, 2 éjszaka)

Résztevők köre: nagyszülők (korhatár nélkül)

Résztevők száma: max. 20 fő (jelentkezés szerint)

Részvételi díj: 3000 Ft/fő (A többi költséget pályázati pénzből fedezzük.)

Jelentkezési határidő: február 29.

Helyi szervező: Gadnai Gáborné (Kati)

A továbbképzés vezetői: Victor András és Saly Erika

JELENTKEZÉSI LAP

Visszaküldendő 2004. febr. 29-ig az alábbi címre:

Saly Erika, 5510 Dévaványa, Kossuth u. 27.

E-mail: civil3008@mail.datanet.hu

Alulírott .....jelentkezem a Nagyszülők környezeti nevelése c. továbbképzésre.

Címem:.....

Telefonszámom:.....

Unokáim neve és kora:.....

.....

.....
dátum

.....
alíírás

Az olvasó lelki békéje

Áprily Lajos: Biztatás a téiben

Menjünk a hóba – régi szót
ma emlékezve mondunk.
Fehér megint a szép világ
s megint sötét a gondunk.

A város villany-ezre vár.
Hallgass a régi szóra,
s a hóra vidd a gondodat,
a hóra vidd, a hóra.

A friss hullással elvegyül.
Fagy őrzi, február van.
De víg patakká lesz a hó
az első napsugárban.

Oszló füstöt ki látna meg
fehér felhő-seregben?
Ki lelhetné meg gondodat
sugárzó tengerekben?

Áprily Lajos: A hűségeselek

Szajkó, rigó, vörösbecy nem hagy el,
nem mond búcsút a nyár felhőivel.
Ha hóviharral ránc szakad telünk,
a völgyben itt borzonganak velünk

Pick-Pack 500

A fémből készült italos dobozok elterjedésével egyre nagyobb gondot okoz környezetünk terhelése. Ma már az EU-csatlakozás kapcsán a törvények is erősebben támogatják a környezetvédelmet, így a szelektív hulladékgyűjtést, valamint a különböző csomagolóanyagok újrahasznosítását. Ennek egyik lépcsőfoka az alumínium italos dobozok gyűjtése, újra feldolgozása. Az alumínium gyártása hatalmas energiafelhasználással történik, így ezen dobozok visszagyűjtésével a környezetterhelés csökkentése mellett energiaigény csökkentése is elérhető.

Cégünk, a Metallotech Kft az elmúlt év során kifejlesztett egy korszerű termékcsaládot, melynek első tagja, az alumínium italos dobozok lapítására szolgáló *Pick-Pack 500* névre keresztelt kézi tömörítő már sorozatgyártásban készül, vásárolható termék. Ennek az egyszerű eszköznek a használatával lényegesen csökkenthető az üres dobozok, mint

csomagolási hulladék térfogata, ezáltal segíti a szelektív gyűjtést, helyet és szállítási költséget takarít meg.

Cégünk azon hulladékfajtákhoz, melyekhez tömörítő eszközt kínál, begyűjtő hálózatot is szervez. A Metallotech Kft (www.metallotech.hu) 100 %-ban hazai magántulajdonú társaság. Cégünk nemcsak tervez, gyárt, forgalmaz és szolgáltat, de nyitott minden hasznos ötlet megvalósításában való közreműködésre.

Kosztolányiné Lugossy Gabriella

Elmélkedések a Pick-Pack ürügyén

A hulladék-kérdés igazi megoldása a megelőzés. Szelektíve gyűjteni, újrahasználni vagy feldolgozni csak azt a hulladékot kell, amelynek a keletkezését nem sikerült megelőzni. A környezetvédelmi igények által kikényszerített szelektív gyűjtés tehát csak pót-megoldás. Ezért minden olyan módszer, amely a szelektív gyűjtést segíti, kétélű fegyver. Az egyik szemünk sír, a másik nevet, amikor sikeres hulladék-begyűjtésről hallunk. Hiszen egy-egy ilyen siker-történet – mint pl. ebben az esetben az alu-dobozok tömörítése és begyűjtése – arról is szól, hogy sajnos vesztesre áll az italok többutas csomagolásának ügye, de arról is, hogy így legalább mérsékeljük a keletkezett hulladék mennyiségét (térfogatát), s elősegítjük a begyűjtött alumínium újra-felhasználását (amely valóban komoly energia-megtakarítást jelent).

Nevelési szempontból is ellentmondásos a helyzet. Az egyik oldalról jó, hogy az alu-dobozok összegyűjtése és lapítása révén erősödik a lakosság környezet-tudatossága. Ugyanakkor: minél sikeresebbek vagyunk az újra-hasznosítás megszervezésében és megvalósításában, annál inkább lehetséges, hogy közben elfeledkezünk arról, hogy nem ez lenne az igazi megoldás. Komoly veszély rejlik abban, hogy a pót-megoldás sikeressége elaltatja bennünk a környezetért való aggodalmat, s felmentve érezzük magunkat a megelőzésre való törekvés alól.

Victor András

Tagdíjváltozás!

Kedves KÖR-tagok!

Ezúton tájékoztatok mindenkit, hogy a Tokajban megtartott közgyűlés határozata alapján **2004. január 1-től az egyéni tagdíj 1200 Ft.**

A családi tagdíj ennek megfelelően 1800 Ft-ra, az intézményi tagdíj pedig (egy korábbi határozat alapján) 12000 Ft-ra változik.

Ezúton is kérek mindenkit, hogy aki még nem fizette be korábbi tagdíját, fizesse be az ideivel együtt a most kapott csekken.

Köszönöm minden aláírónak a Tokajból küldött képeslapot. Nagyon jólesett, hogy gondoltatok rám.

Engedjétek meg, hogy mindenkinek ezúton kívánjak egészségben, mosolyokban, no meg persze pénzben is nagyon gazdag, Boldog Új Esztendőt!

Berzsi

1%

Ebben az évben az adó 1 %-ának felajánlásaiból 273 517 Ft-ot kapott a KÖR.

Ezt az összeget a KÖR újság megjelenésére és a 2004. évi naptárra fordítottuk.

Köszönjük minden felajánló segítségét!

Kérünk mindenkit, hogy most se feledkezzen meg az egyesületről, és a KÖR-be tett 2 példányos nyilatkozatot (honlapunkról is letölthető) használja fel adója 1%-ának az egyesület javára való felajánlására!

Berzsi

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Labanc Györgyi
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacímünk: 1397 Bp. Pf. 530.
E-mail: mkne@mail.datanet.hu

Irodánk: 1077 Bp. Almássy u. 6. fszt. 4.
Tel/Fax: 321-4796
Az iroda az alábbi időpontokban üzemel:
Kedden 15 – 18 óráig
Csütörtökön 9 – 12 óráig